

F R E D N I N G S V Æ R D I E R

OVERBY RYTTERSKOLE

HORSENS KOMMUNE

Besigtigelsesdato:
Besigtiget af:
Journalnummer:

05.11.2015
Laura Boelskifte
2013-7.82.07/615-0001

Kommune:
Adresse:
Betegnelse:
Fredningsår:
Omfang:

Horsens Kommune
Overbyvej 5, 8732 Hovedgård
Overby Rytterskole
1918
Rytterskolen (1722).

BYGNINGSBESKRIVELSE

Overby Rytterskole ligger i Hovedgård nord for Horsens på omgivet af marker. Rytterskolen ligger hjørnet af Overbyvej og Overby Skovvej trukket let tilbage fra vejen mod øst, hvorved der dannes en smal forhøvet, mens bygningens nordvendte gavlv grænser helt op til Overby Skovvej. Omkring bygningen ligger en pigstensbelægning.

Bygningen er en enetages længebygning opført i grundmur med pudsede og hvidkalkede mure og et højt, rødt, teglhængt halvvalmet tag med to skorstenspiber i rygningen. Murene afsluttes af en let profileret gesims og i facaden ses en rytterskoletavle. Midt i facaden ses en dobbeltfløjet femfyldingsdør i en fladbuet åbning med tredelt overvindue og et foranliggende granittrin. Vinduerne er overvejende traditionelt udførte, torammede vinduer med otte ruder i hver ramme. I den søndre gavlv er et vindue øverst i gavlen, mens der i den nordre gavlv er to trerammede vinduer med ottedelte rammer samt to etrammede gavlvinduer. Mod haven ses to nyere døre, henholdsvis en enkelt- og dobbeltfløjet med opsprossede glaspartier og foranliggende stentrin. Op ad havesiden mod nord ses en pudset og hvidkalket havemur med teglhængt afslutning.

Den tidligere skole er indrettet som bolig, med indgangsparti mod Overbyvej. I stueetagen er et lille forrum, hvorfra der er en nyere ligeløbsstrappe til loftsetagen og et nyere badeværelse. Mod nord er en gavlvendt stue med en muret kamin med jernstøbeovn. Mod haven er et pulterrum under trappen samt et lille havevendt rum. En nyere fyldingsdør med glaspartier giver adgang til haven. Syd for indgangen er to gadevendte rum, hvoraf det ene rum har en ældre, bræddebeklædt opgang til loftet. Mod haven er der desuden en stue med en dobbeltfløjet, nyere fyldingsdør med glaspartier, der giver adgang til haven. I forlængelse af stuen er et gavlvendt nyere køkken. Loftsetagen er udnyttet og indrettet med to gavlvendte værelser. Der er nyere bræddegulve og bræddebeklædte vægge, og i det nordre værelse ses en ældre jernstøbeovn.

Overby Rytterskole set fra nordvest.

Rytterskoletavlen med Frederik 4.s monogram og inskription.

Overby Rytterskole er overvejende karakteriseret ved traditionelle materialer, herunder ældre og nyere brædegulve dels malede og dels umalede. Der er pudsede vægge samt nyere brædebeklædte vægge, pudsede lofter og lofter med synligt bjælkelag. Der er ældre bygningsdele og -detaljer, herunder revledøre, fyldingsdøre, med gerichter, greb og låsetøj, en fajance- og jernovn samt en ældre opgang til loftetagen samt delvist synlige skorstenskerner. Der er nyere flisegulve i forstuen og i køkkenet. På loftsetagen er et nyere brædebeklædt undertag.

— BYGNINGSHISTORIE

Overby Rytterskole er opført i 1722 som skolebygning og er blandt de ca. 240 rytterskoler, som Frederik 4. lod opføre i 1720'erne. Skolerne blev opført som almueskoler for rytterdistrikternes børn.

— KILDER

<https://da.wikipedia.org/wiki/Rytterskole>

http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/hvidovre-rytterskole

Kulturstyrelsens byggesagsarkiv.

— MILJØMÆSSIG VÆRDI

Den miljømæssige værdi ved Overby Rytterskole knytter sig til den fritliggende placering på hjørnet af Overbyvej og Overby Skovvej og mod vest omgivet af marker. Den enkle, prunkløse enetages bygning med de hvidkalkede mursider og det høje, røde teglhængte halvvalmede tag og skorstenspiber markerer sig i det flade og åbne landskab.

— KULTURHISTORISK VÆRDI

Den kulturhistoriske værdi ved Overby Rytterskole knytter sig overordnet til skolen som en repræsentant for én af de rytterskoler, der blev opført i et af Danmarks tolv rytterdistrikter. I 1720'erne lod Frederik 4. opføre omkring 240 Rytterskoler i Danmark. "Rytterskoletavlen" er indmuret i facaden syd for indgangen med Frederik 4.s monogram med en latinsk og dansk inskription, som refererer til den daværende konges opførelse af rytterskolerne.

— ARKITEKTONISK VÆRDI

Overby Rytterskoles arkitektoniske værdi ligger i den enkle, pudsede og hvidkalkede længebygning, med det store, ubrudte røde teglhængte halvvalmede tag med de symmetrisk satte skorstenspiber og dekorationer, der begrænser sig til det profilerede gesimsbånd, der afslutter mur og gavl og skaber en let skyggevirkning. Der ligger endvidere arkitektonisk værdi i den traditionelle materialeholdning med de pudsede og kalkede mursider der giver bygningen en stoflighed og et solidt udtryk.

— BÆRENDE FREDNINGSVÆRDIER

Overordnet knytter de bærende fredningsværdier sig til Overby Rytterskole som et eksempel på en af de rytterskoler Frederik 4. lod opføre i 1720'erne.

I det ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den enkle, fritliggende, grundmurede længebygning opført i én etage, med ubrudt teglhængt halvvalmet tag med skorstenspiber i rygningen, til de pudsede og kalkede mursider, den profilerede gesims samt til alle ældre og traditionelt udførte bygningsdele og -detaljer, herunder vinduer og døre samt rytterskole-tavlen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.

I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede elementer af en ældre grundplan, til alle ældre og traditionel udførte bygningsdele og -detaljer, herunder fajance- og jernstøbeovnen, revle- og fyldingsdøre med gerichter, greb og låsetøj, brædegulve, pudsede vægge og lofter med synligt loftsbjælkelag, til skorstenskerner og trapperne. Endvidere kommer den traditionelle materialeholdning.

— ANBEFALINGER

Ingen angivet.